

Bydgoszcz, dnia 26 kwietnia 2022 r.

L. dz. 238/2022

† Krzysztof Włodarczyk
Biskup Bydgoski

WSKAZANIA DOTYCZĄCE SPOSOBU UDZIELANIA I PRZYJMOWANIA KOMUNII ŚWIĘTEJ

W związku z pojawiającymi się nadużyciami w kwestii stosowania i interpretacji przepisów prawa liturgicznego na terenie Diecezji Bydgoskiej, należy przypomnieć duszpasterzom, nadzwyczajnym szafarzom Komunii Świętej oraz świeckim, co należy czynić, a czego unikać w związku z udzielaniem i przyjmowaniem Komunii Świętej podczas Mszy Świętej i poza nią.

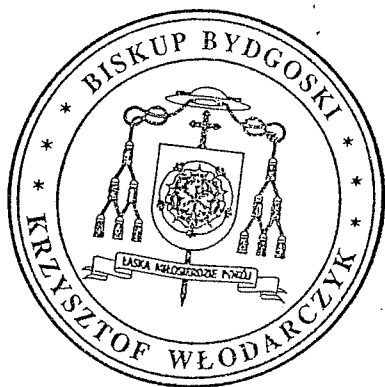
1. Wiernym, zarówno świeckim jak i duchownym, należy przypominać o duchowym przygotowaniu do przyjęcia z wiarą i szacunkiem Najświętszego Sakramentu, tj. o wcześniejszej konieczności sakramentalnej spowiedzi św. (kan. 916 KPK) oraz o poście eucharystycznym, z zachowaniem dyspozycji kan. 919 KPK.
2. Kapłan celebrujący Mszę Świętą spożywa przy ołtarzu Ciało Pańskie oraz Krew Pańską, pijąc zawsze z kielicha (por. OWMR 158). Następnie udziela Komunii pozostałym wiernym. Również w przypadku mszy koncelebrowanej, gdy Komunia koncelebransów ma odbyć się „przez zanurzenie”, główny celebrans jako pierwszy „spożywa Ciało i Krew Pana **w zwykły sposób** (...). Koncelebransi podchodzą kolejno do ołtarza, przyklękają, biorą Hostię i zanurzywszy ją częściowo w kielichu, spożywają, **podkładając puryfikaterz pod usta**” (OWMR 249). Można też zastosować inne sposoby przyjmowania Komunii Świętej przez koncelebransów, o których mowa w OWMR 242, 246 i 248.
3. Szafarze (zwyczajni i nadzwyczajni) Komunii Świętej mają zadbać również o czystość swoich dłoni, jeszcze przed Mszą Świętą. Jeśli jest to konieczne, mogą zdezynfekować je bezpośrednio przed udzielaniem Komunii Świętej wiernym, ale wyłącznie przy kredensie, w dyskretny sposób. Na ołtarzu nigdy nie należy stawiać tzw. dezynfektorów. Jeśli podczas udzielania Komunii Świętej szafarz uzna, że powinien zdezynfekować swoją dłoń przed podaniem Hostii kolejnej osobie, powinien wrócić do ołtarza, postawić na nim Najświętszy Sakrament i przy kredensie zdezynfekować dłoń, **obmywając wcześniej wodą palce**, bądź

zanurzając je w *vasculum*. Nie należy również zastępować ablucji palców dezynfekcją chemiczną ani umieszczać w/zamiast *vasculum* preparatu dezynfekującego.

4. Przy rozdzielaniu Komunii Świętej jeden z usługujących towarzyszy udzielającemu, trzymając patenę komunijną, z której cząstki Eucharystii należy następnie zebrać **do kielicha mszalnego** podczas puryfikacji.
5. Każdy wierny ma prawo przyjąć Komunię Świętą w sposób, na który zezwala mu prawo liturgiczne, jeśli właściwie o nią prosi. „Komunię Świętą można przyjąć w postawie klęczącej lub stojącej. (...) Wierni przyjmujący Ciało Pańskie w postawie stojącej wykonują wcześniej skłon ciała lub przyklękają na jedno kolano” (*Wskazania EP do OWMR*, nr 38). „Komunii świętej udziela się przez podanie Hostii wprost do ust. Jeżeli jednak ktoś prosi o Komunię na rękę przez gest wyciągniętych dłoni, należy mu w taki sposób jej udzielić. Przyjmujący winien spożyć Ciało Pańskie wobec szafarza” (*Wskazania EP do OWMR*, nr 40). „Ze szczególną troską trzeba jednak czuwać, aby **natychmiast na oczach szafarza ją spożył (Hostię), aby nikt nie odszedł, niosąc w ręku postacie eucharystyczne.** Jeśli mogłoby zachodzić niebezpieczeństwo profanacji (umyślnego znieważenia Świętych Postaci), nie należy udzielać wiernym Komunii świętej na rękę (*Redemptionis Sacramentum*, nr 92). Do Komunii na rękę wymagane są odpowiednie komunikanty, **nie mogą to być hostie zbyt cienkie i kruszące się.**
6. Nie należy udzielać Komunii Świętej osobie, która staje przed szafarzem z zasłoniętymi ustami. „W związku z tym należy pouczać wiernych, że **zawsze należy zdjąć maseczkę, zarówno przy przyjmowaniu Komunii Świętej do ust, jak i na rękę.** Należy również wyjaśnić, że udzielenie Komunii Świętej na rękę dokonuje się zawsze na **odsłoniętą dłoń**” (*List sekretarza Komisji ds. KBiDS KEP z dn. 17 listopada 2021 r. do CFL Diecezji Bydgoskiej*).
7. „W dobie pandemii wytworzyła się praktyka formowania osobnych procesji, w zależności od sposobu, do przyjmowania Komunii Świętej” (*List sekretarza Komisji ds. KBiDS KEP z dn. 17 listopada 2021 r. do CFL Diecezji Bydgoskiej*). W związku z tym, tam, gdzie już ta praktyka jest dobrze przyjmowana przez wiernych, należy ją **wedle osądu Proboszcza zachować do czasu ustania konieczności jej stosowania, natomiast tam, gdzie nie została wprowadzona bądź nie jest dobrze przyjmowana, nie należy jej stosować.** „Przy udzielaniu Komunii świętej należy pamiętać, że święci szafarze nie mogą odmówić sakramentów tym, którzy właściwie o nie proszą, są odpowiednio przygotowani i prawo nie zabrania im ich przyjmowania (por. kan. 843 §1 KPK). Stąd każdy ochrzczony katolik, któremu prawo tego nie zabrania, powinien być dopuszczony do Komunii świętej. **W związku z tym nie wolno odmawiać Komunii świętej nikomu z wiernych, tylko dlatego, że na przykład chce ją przyjąć na klęcząco lub na stojąco**” (*Redemptionis Sacramentum*, nr 91). Podobnie **nie należy**

odmawiać Komunii Świętej wiernemu tylko dlatego, że chcąc przyjąć Komunię Świętą do ust, ustawił się w kolejce do szafarza, który udziela Komunii Świętej na dłoń bądź na odwrót (zob. *List Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów w sprawie postawy przy Komunii Świętej* z dn. 1 lipca 2002 r., w: „Notitiae” 38(2002), s. 582-585). Wiernych, którzy czują obawy przed przyjęciem Komunii Świętej bezpośrednio do ust z powodów higienicznych i chcą przyjąć ją na dłoń, a nie ma dwóch szafarzy, należy zachęcać, aby podchodzili do udzielającego w pierwszej kolejności.

8. Żaden duszpasterz nie może nakazać wiernym przyjmowania Komunii Świętej „jedynie do ust” albo „jedynie na dłoń”, bez uprzedniego zarządzenia Biskupa Diecezjalnego, który zwraca się w tej sprawie do Konferencji Episkopatu.
9. W sytuacji ograniczenia dostępu wiernych do udziału we Mszy Świętej z powodu tzw. „limitów” związanych z pandemią, zachęca się, aby duszpasterze częściej umożliwiali wiernym przyjmowanie Komunii Świętej **poza Mszą Świętą**.

Krzysztof Włodarczyk

† Krzysztof Włodarczyk

Biskup Bydgoski

ks. Damian Pawlikowski
ks. Damian Pawlikowski
notariusz kurii